

Прекогранични Програм Србија – Босна и Херцеговина

Финансиран у оквиру
Инструментата
предприступне помоћи

Приче са терена

Први Позив за
достављање
приједлога пројекта
Програмски период
2007 - 2013

This project is co - funded by the EU

Заједничке идеје за бољу будућност

“ Европска Унија је састављена од 27 Земља које су одлучиле да постепено повезују њихова знања, ресурсе и судбине. Заједно, кроз процес процређења, током периода од 50 година, оне су развијеле зону стабилности, демократије и одрживог развоја уз очување културних различитости и индивидуалних слобода.

Европска Унија је посвећена ширењу својих достигнућа и вриједности са земљама и народима изван њених граница ”

ПРИРОДА НЕМА ГРАНИЦА

Селективно прикупљање отпада

Еколошки двоглед

Ецо Центар Пријепоље – Чајниче

Унапријеђење управљања Заштићеним природним добрима у пограничном подручју Срб–БиХ

УСПОСТАВЉАЊЕ ВЕЗА

На Дрини Љуприја

Балкан – Кућа различитости

Лидерство младих за социјалну хохезију и прекограницну сарадњу

Међународни Лимски биатлон Прибој - Рудо (Сетихово)

UP.S.TREAM – Унапријеђење социјализације и третмана у менталном здрављу

Нови односи у пограничном подручју Србије и БиХ

Активна прекограницна размјена младих - „Инвестивија за будућност“

ПОДСТИЦАЊЕ ЛОКАЛНОГ И РЕГИОНАЛНОГ РАЗВОЈА

Малине преко границе

Изградња капацитета за операције типа EU LEADER у пограничном подручју Србије и Босне и Херцеговине

Златибор – Јахорина: сарадња на магичан начин

Подршка развоју Руралних туристичких дестинација на планинама Рајац и Враница

Увођење одрживих модела омладинског предузетништва као подршка економском развоју у Западној Србији и Источној Босни и Херцеговини

Подршка предузетничким активностима младих

Развој типичних производа у Сјевероисточној Босни и Херцеговини и Златиборском округу у Србији

САДРЖАЈ

6

8

10

12

14

15

16

18

20

22

23

25

27

29

30

32

33

34

У ВОД

Програмско подручје

Србија:
Златиборски, Колубарски, Мачвански и Сремски Округ

Босна и Херцеговина:

Општине: Брчко Дистрикт БиХ, Градачац, Добој Исток, Грачаница, Сребреник, Челић, Лопаре, Угљевик, Доњи Жабар, Домаљевац-Шамац, Модрича, Оџак, Осмаци, Бановићи, Бијељина, Брод, Братунац, Хан Пијесак, Калесија, Кладањ, Лукавац, Милићи, Орашић, Пелагићево, Петрово, Сапна, Сребреница, Шамац, Шековићи, Теочак, Тузла, Власеница, Вукосавље, Зворник, Живинице, Трново РС, Источна Илиџа, Источно Ново Сарајево, Вогошћа, Источни Стари Град, Вареш, Високо, Фојница, Вишеград, Рогатица, Соколац, Пале, Пале Прача, Ново Горажде, Рудо, Чайниче, Горажде, Фоча, Устиколина, Фоча, Калиновик, Трново, Хаџићи, Илиџа, Нови Град Сарајево, Стари Град Сарајево, Бреза, Кисељак, Крешево, Олово, Сарајево Центар, Ново Сарајево, Илијаш

Ова брошура је компилација првог круга пројекта финансираних у оквиру Прекограницног програма Србија – Босна и Херцеговина. Испричане од стране корисника, Приче са терена показују резултате локалних иницијатива и сарадње на терену и показују како људска креативност, ентузијазам и локални напори доприносе успостављању веза међу сусједима. Брошура је подијељена у следеће тематске области:

- Природа нема граница
 - Успостављање веза
 - Подстицање локалног и регионалног развоја
- Надамо се да ће брошура дати читаоцима увид у локалне акције које су инспирисале промјене и да ће ови пројекти подстаки будуће сличне иницијативе са циљем промоције прекограницне сарадње, комуникације, различитости и креативности.

О Програму

Програми прекограницне сарадње су финансирали у оквиру Инструмента предприступне помоći Европске уније (ИПА) који обезбеђује подршку за земље кандидате и потенцијалне кандидате на њиховом путу европских интеграција.

Прекограницни програм Србија – Босна и Херцеговина тежи да промовише одрживи економски и друштвени развој и смањи релативну изолованост програмског подручја. Такође тежи да подржи размјену идеја и акција „људи људима“ које јачају сарадњу и решавају заједничке проблеме у пограничном подручју. То је један од осам прекограницних програма у коме апликанти из Србије могу учествовати и један од шест прекограницних програма

у коме апликанти из Босне и Херцеговине могу учествовати. Канцеларија за европске интеграције Републике Србије и Дирекција за европске интеграције Босне и Херцеговине, као двије Оперативне структуре, одговорне су за заједничко програмирање и техничку имплементацију Програма.

Земље учеснице су основале Заједнички надзорни одбор који служи као највише координационо тијело, а Оперативне структуре су установиле Заједнички технички секретаријат са канцеларијама смјештеним у прихватљивој програмској области – у Ужицу и у Тузли – да њима и Заједничком надзорном одбору помажу у извршавању припадајућих активности. Делегације Европске уније у Србији и Босни и Херцеговини одговорне су, као Уговорна тијела, за исправност управљања и имплементацију Програма.

Прекограницни програм Србија – Босна и Херцеговина се углавном имплементира кроз грант шеме. Два позива за достављање приједлога пројекта су до сада објављена у оквиру Програма. У оквиру Првог позива, финансирано је 19 пројекта укупне вриједности од 2,6 милиона евра, док је 4,68 милиона евра алоцирано за финансирање пројекта у оквиру Другог позива.

Да бисте сазнали више о Прекограницном програму Србија – Босна и Херцеговина, молимо да посјетите програмски веб сајт www.srbbih.org. Веб странице www.evropa.gov.rs/CBC и www.dei.gov.ba ће вам дати више информација о прекограницним и транснационалним пројектима у којима Босна и Херцеговина и Србија учествују.

ЛИДЕРСТВО МЛАДИХ ЗА ДРУШТВЕНУ КОХЕЗИЈУ И ПРЕКОГРАНИЧНУ САРАДЊУ

Партнери на пројекту: Ужички центар за права детета,
Србија и Фондација за креативни развој,

Босна и Херцеговина

Trajanje projekta: decembar 2010–decembar 2011

Укупна вриједност пројекта је EUR 124,835.24

Циљ пројекта

Циљ пројекта је ојачати лидерске капацитете младих из циљних подручја Србије и Босне и Херцеговине да би им се помогло да постану лидери и промовишу сарадњу младих.

Активности

Пројекат је успјешно имплементиран кроз тренинге, прекограницне студијске посјете, платформе, радионице и културне догађаје за младе у доби од 15-27г. из Србије и Босне и Херцеговине током којих су имали прилику да се срећу и размијене искуства и прошире своје разумијевање других култура, традиција и обичаја. Највећи изазов је било савладати предрасуде и стереотипе које су млади људи имали у вези са другим државама, културама и својим вршњацима. То је било очекивано, будући да у скорим годинама млади људи нису имали прилику да уче о другим културама и да су релације међу њима биле прекинуте у задњих десет година. Тај изазов је успјешно превазиђен организовањем припремних радионица са групама младих прије сваког путовања у партнерску земљу. Млади људи из Србије и Босне и Херцеговине су показали да постоје разлике међу њима не представљају

сметњу за

16

У ствари, разлике су биле добра основа за изградњу нових односа заснованих на разумијевању, толеранцији и узајамном поштовању. Одрживост пројекта је интегрисана у план имплементације као стратегија одрживости. Стратегија је формулисана током интензивног тренинга младих људи и њихових организација, заједно са развојем платформе у којој су млади људи изразили своје ставове о социјалном и економском развоју у циљним пограничним заједницама.

Платформе ће служити другим младим људима, локалним заједницама и омладинским групама да дефинишу заједничке акције упућене релевантним доносиоцима одлука. Користећи постигнуте резултате, научене лекције и уважавајући потребе младих из обе земље, партнери ће настојати да обликују будућа партнерства и сарадњу између омладинских група из Србије и Босне и Херцеговине на различitim пољима.

17

МЕЂУНАРОДНИ ЛИМСКИ БИАТЛОН ПРИБОЈ – РУДО (СЕТИХОВО)

Партнери на пројекту: Туристичка организација Прибој, Србија и Општинска развојна агенција Рудо, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: децембар 2010 – август 2011

Партнер: Еколошки покрет "Лим"- Прибој

МЕЂУНАРОДНИ ЛИМСКИ БИАТЛОН
ПРИБОЈ – РУДО (СЕТИХОВО)

Укупна вриједност пројекта је EUR 96,465.39

Циљ пројекта

Циљ пројекта је унаприједити комуникацију и сарадњу између локалних заједница и организација у пограничном подручју Прибој – Рудо подизањем нивоа манифестације "Међународни Лимски биатлон" која се традиционално одржава крајем августа.

Активности

Биатлон окупља људе из различитих етничких, религијских и добних група. У доба глобалне економске кризе и отуђења, ова манифестација је јединствена прилика за људе да се друже, да сретну нове људе и стварају добросусједске односе. Пројекат је допринио јачању комуникације између људи који живе у пограничном подручју Прибој – Рудо и ојачао је интернетичку, образовну, културну и спортску сарадњу. Циљне групе пројекта су биле: спортисти, млади од 18-25., љубитељи природе и рибари.

Пошто је главни догађај пројекта Биатлона рафтинг на ријеци Лим, набављена је сва потребна сигурносна опрема, укључујући рафтинг чамце, кациге, појесеве, весла, као и чамац за спасавање. Нова опрема ће бити кориштена наредних година, са повећаном безбиједношћу и квалитетом за све учеснике Биатлона. Набавком потребне безбједносне опреме, капацитети Туристичке организације Прибој и Општинске развојне агенције Рудо да организују сличне манифестације знатно су увећани. Као такве, оне ће побољшати туристичку понуду и промоцију овог граничног подручја у развоју.

Осим тога, пројектне активности су укључивале и чишћење ријеке и ријечних обала. Набављени чамци и остала опрема омогућили су чишћење ријечних обала и на неприступачним мјестима.

Један од главних проблема током имплементације пројекта било је обезбиједити слободно кретање учесника преко границе, јер ријека Лим протиче кроз обје земље. Захваљујући одличној сарадњи пограничних власти у обје земље, овај проблем је успијешно решен и учесници Биатлона су могли да се крећу преко граница без проблема.

Овај пројекат је оживио стару традицију и учинио је поново популарном. Бициклистичка утрака и бројни рок концерти употребили су главни догађај, што је доприњело популарности и посјећености цијеле манифестације. Туристичка организација Прибој и Општинска развојна агенција Рудо планирају даља побољшања организације будућих Биатлона.

Партнери на пројекту: Царитас Италиана,
Србија и Удружење за узајамну помоћ у
душевној невољи

ТК "Фених" из Тузле, Босна и Херцеговина
Трајање пројекта: децембар 2010–март 2012

Партнери: Дом здравља Ваљево, Царитас Ваљево

Укупна вриједност пројекта је EUR 130,020.00

Циљ пројекта

Пројекат има шири здравствени циљ да побољша квалитет живота пацијената са здравственим тегобама у Ваљеву и Тузли кроз промоцију нових психијатријских модела помоћи и реинтеграцију пацијената и њихове средине.

Активности

Ментално здравље је важно питање у пограничном региону због трауматичних догађаја током деведесетих и тренутне политичке и економске транзиције. Оба фактора су имала утицај на многе људе узрокујући психијатријске поремећаје (пост-трауматски стресни поремећај, депресија, психозе) и социјалне проблеме (изолација, дискриминација, предрасуде), који се нису адекватно третирали.

Циљна група пројекта су људи са менталним поремећајима и њихове породице, професионалци и запослени у менталном здрављу, као и цивилна друштва у целини у Србији и Босни и Херцеговини.

На једној страни, промовисан је систем заштите менталног здравља који је развијен у болничким услугама у Ваљеву и који укључује значајне промјене у третману, као што су кућне посете и лијечење. На другој страни, услуге заједнице у Тузли су побољшане захваљујући дневном центру "Фених" – удружењу пацијената. На основу ових чињеница, све проектне активности су планиране да помовишу размјену постојећих добрих пракси и заједничко учење.

Прекогранична размјена добрих пракси је промовисана активирањем двију радних група, које су извеле двије посете у оквиру размјене и издале двије брошуре. Надаље, развијен је заједнички образовни и истраживачки програм у оквиру кога су одржана два заједничка тренинга са Европским и домаћим експертима и промовисано је прво компаративно истраживање система менталног здравља у Србији и Босни и Херцеговини. Коначно, пројекат је подржао подизање јавне свијести кроз

промоцију заједничке Анти-стигма Кампање и постављање веб сајта www.365danazamentalnozdravlje.org.

Вољели бисмо да наставимо ову сарадњу у будућности, да активирамо нове услуге менталног здравља и удружења пацијената у региону и да испробамо нове методе социјалне интеграције особа са менталним болестима, као што је промоција социјалних предузећа за радну инклузију.

НОВИ ОДНОСИ У ПОГРАНИЧНОМ ПОДРУЧЈУ СРБИЈЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Партнери на пројекту: Иницијатива младих за људска права, Београд, Србија и Институт за развој демократије Сарајево, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: децембар 2010–новембар 2011

Укупна вриједност пројекта је EUR 101,539.20

Циљ пројекта

Основни циљ пројекта је инспирисати младе људе да приhvate мултиетничке вредности и развију пријателjske односе и блиске везе са својим вршњацима преко границе.

Активности

Четрдесет младих људи је образовано у прекограницним односима, људским и правима мањина и принципима мултиетничког и грађанског друштва кроз семинаре, узајамне посјете, уличне акције и фестивал. На свим овим догађајима они су учили о основама демократије, људским правима и ЕУ интеграцијама.

Фестивал „Нове везе“ је био финална и највидљивија активност током пројекта, током кога је 40 младих људи из Ужица, Пожеге, Прибоја, Пријепоља, Вишеграда, Гораждда, Сребренице и Братунца представило туристичке, културне и економске потенцијале овог подручја.

„Недостатак контаката међу људима довело је до неразумевања и стварања предрасуда“ – закључили су млади људи током припрема за фестивал. Током дебата на фестивалу, дискутовало се о нарушеним везама у прошлости, значењу „нових веза“ међу младима и плановима да се очувају у будућности.

АКТИВНА ПРЕКОГРАНИЧНА РАЗМЈЕНА МЛАДИХ “ИНВЕСТИЦИЈА ЗА БУДУЋНОСТ”

Партнери на пројекту: Иницијатива за демократску транзицију, Србија и Црвени крст, Соколац, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: децембар 2010–новембар 2011

Партнери: Центар за креативно окупљање Ариље

Укупна вриједност пројекта је EUR 68,038.00

Циљ пројекта

Пројекат потиче размјену знања, идеја и информације између младих у доби 14 до 20 година, њихових пријатеља и породица, школа и омладинских организација у пограничном подручју Србије и Босне и Херцеговине кроз спортске и културне активности.

Активности

Пројекат је укључивао око 400 младих као директне учеснике и око 2,000 индиректних учесника - њихове пријатеље, породице и суграђане. Корисници су скијали на Јахорини, пливали у Ариљу, учествовали на летњим камповима у Ариљу и Сокоцу и активно учествовали на фестивалима у Ариљу и Сокоцу. Пројекат је као такав створио ваннаставне активности које су испуниле слободно вријеме за вријеме распуста на креативан и сврсисходан начин. Прекограницна партнериства су се развила у директној пропорцији са бројем и интензитетом пројектних активности. Упоредо са успостављањем јаких пријатељстава међу младима, наша прекограницна партнериства су израсла у пријатељска и успијесна партнериства. Након богатог заједничког искуства, планирамо да наставимо са развојем ефикасног модела прекограницног партнериства.

Cross-border Programme Serbia - Bosnia and Herzegovina

у једном броју локалних заједница у Србији и Босни и Херцеговини, што ће бити основа наセг будућег пројекта. Ентузијазам је био важан фактор, а добра енергија пројектног тима и учесника се пренијела на заједнице и доприњела братимљењу Општина Ариље и Соколац. Властите иницијативе младих постале су узор који су слиједиле цијеле заједнице. "Инвестиција за будућност" је постала дио шире друштвене иницијативе између Мјесних заједница из Ариља и Сокоца, укључујући сарадњу међу младима, општинама, школама, медијима,,

културним институцијама, спортским клубовима, црквама, културним друштвима и производчима малине. Успостављена су многа јака и трајна пријатељства, од којих се очекује да буду темељ будућих подухвата. Вјерујемо да ће оваква интензивна сарадња и интеракција локалних заједница, заснована на Повељи о братимљењу и јаки и трајни односи обезбједити одрживост пројекта у будућности и да су резултати пројекта, који се заснивају на потребама локалних заједница, превазишли сва очекивања.

МАЛИНЕ ПРЕКО ГРАНИЦЕ

Партнери на пројекту: Општина Ариље, Србија и Општина Источни Стари Град, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: децембар 2010–септембар 2012

Партнери: Општина Чајетина и Општина Соколац

Укупна вриједност пројекта је EUR 394,180.00

Циљ пројекта

Циљ пројекта је ојачати сарадњу међу фармерима из четири општине и побољшати услове за узгој воћа кроз формирање експерименталних плантажа и унапријеђење постојећих.

Активности

Активности пројекта су инициране на уводним предавањима о интензивној и еколошки нешкодљивој производњи јагодичастог воћа које су одржали стручњаци. Стручњаци су давали подршку узгајивачима из четири општине које су учествовале у пројекту – Ариље, Чајетина, Соколац и Источни Стари Град. Они су обухватили теме у вези са модерним трендовима у производњи јагодичастог воћа, садницама и најновијим технологијама у формирању експерименталних плантажа. Након ових предавања, фармери су припремили замљиште за експерименталне плантаже малине. Пројектни експерти су одабрали 30 локација у Србији и Босни и Херцеговини са највећим потенцијалом

<http://malinacbc.arilje.org.rs>

Cross-border Programme
Serbia - Bosnia and Herzegovina

PROJEKAT
Maline
preko granice

за успјесно формирање експерименталних плантажа малине. Формирање експерименталних плантажа малине у Босни и Херцеговини је завршено у априлу 2011, уз кориштење садница Вилламетте. У Републици Србији, побољшање су постојеће плантаже и кориштење су за извођење експеримента производње малина у полуузатвореном простору. Експерти су редовно посјећивали плантаже и савјетовали узгајиваче о потребним мјерама и активностима за будућу бригу о плантажама.

Средином јула 2011, око 30 узгајивача из Општина Источни Стари Град и Соколац посетили су своје партнери у Општинама Ариље и Чајетина да би стекли практична искуства у узгоју и берби малина. У октобру 2011 организована је заједничка студијска посјета Републици Словенији, током које су фармери учили о интензивној и еколошки нешкодљивој

производњи малина и о примјерима добре праксе из Словеније. У пролеће 2012 су организоване узајамне посјете између фармера из двије Српске и двије општине из Босне и Херцеговине. Конечно, крај пројекта ће бити означен сајмом "Дани малине", који је био најављен на веб сајту www.malinacbc.arilje.org.rs.

Сарадња међу партнерима на пројекту је била одлична и стално се поправљала. Повеља о братимљењу, потписана у мају 2011 потврдила је сарадњу између Општина Соколац и Ариље. Уз то је постигнут споразум о заједничком учешћу у новом приједлогу пројекта, који ће бити поднијет у оквиру Другог позива за доставу приједлога пројекта ИПА Прекограницног програма Србија - Босна и Херцеговина.

ИЗГРАДЊА КАПАЦИТЕТА ЗА ОПЕРАЦИЈЕ ТИПА LEADER У ПОГРАНИЧНОМ ПОДРУЧЈУ СРБИЈЕ И БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ

Партнери на пројекту: Ибарска развојна агенција (ИДА) Краљево, Србија и Општина Рогатица, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: децембар 2010–март 2012

*Партнери: Општина Ариље и
Општина Источни Стари Град*

Укупна вриједност пројекта је EUR 124,080.00

Циљ пројекта

Циљ је изградити капацитете локалних заједница кроз LEADER приступ да имплементирају стратешке локалне документе који се односе на рурални развој.

Активности

Трансфер знања у вези са принципима, законодавством и методологијама постављеним од Европске уније о руралном развоју и LEADER (Liason Entre Actions pour le Development d'Economie Rurale) приступ је омогућен кроз дебате, размјену искустава и развој сарадње међу партнерима у пограничном подручју. Партерство између сектора у три Општине – Ариље, Источни Стари Град и Рогатица – је успостављено у оквиру Локалних Акционих Група (ЛАГ) у складу са LEADER концептом. ЛАГови омогућавају адекватно уважавање потреба локалних заједница дефинисањем циљева и мјера за развој подручја. На тај начин, локалне развојне стратегије могу бити дефинисане да служе као основа за социо-економски развој подручја

Циљне групе пројекта су били представници цивилног друштва активни на пољу руралног развоја, пословне организације, општинске управе и јавне службе из Ариља, Рогатице и Источног Старог Града. Општине Хан Пијесак и Соколац су takoђе биле укључене у имплементацију пројекта. Ово је повећало потенцијал приватног, пословног и јавног сектора у три општине за дугорочно планирање и имплементацију мјера руралног развоја на територијама где су ЛАГови успостављени.

Актери су такође стекли потребне претпоставке за бољу подршку и кориштење расположивих ресурса.

Искуства показују да прекограницна партнерства могу бити одржана уз уважавање локалних различитости и осигурање протока информација, као и сарадњу и размјену искустава између партнера на пројекту приликом одговарајуће имплементације развојних стратегија широм руралних подручја.

ЗЛАТИБОР - ЈАХОРИНА: САРАДЊА НА МАГИЧАН НАЧИН

Партнери на пројекту: Општина Чајетина, Србија и Општина Пале, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: април 2011–септембар 2012

Партнери: Туристичка организација Златибор и Општина Ариље

Укупна вриједност пројекта је EUR 153,209.00

Циљ пројекта

Циљ пројекта је повећати конкурентност туристичких понуда у Општинама Чајетина и Пале кроз заједничку акцију, уз размјену знања и искустава и развој туристичке инфраструктуре.

Активности

Пројекат помаже развој људских ресурса запослених у области туризма. Обиљежавање нових шетачких, бициклстичких и планинарских стаза и отварање зимских и љетњих спортских центара побољшава услове за развој спорта и рекреативног туризма и привлачи више туриста. Циљне групе су посетиоци планина Златибор и Јахорина, бициклсти, особље и професионалци у Туристичким организацијама, становништво двије општине, локалне власти, СМЕ сектор и потенцијални инвеститори. Побољшана туристичка инфраструктура је допринијела промоцији туристичке понуде двије најпосјећеније туристичке дестинације у пограничном подручју. Дефинисали смо активности према приоритетима сваког проектног партнера, што је осигурало успјех и релевантност пројекта. На овај начин, будуће пројектне активности могу бити лако допуњене, осигуравајући дугорочну одрживост и одрживи развој.

ПОДРШКА РАЗВОЈУ РУРАЛНИХ ТУРИСТИЧКИХ ДЕСТИНАЦИЈА НА ПЛАНИНАМА РАЈАЦ И ВРАНИЦА

Партнери на пројекту: Удружење "Сеоски туризам Србије" Љиг, Србија и Caritas International Belgium, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: март 2011–март 2013

Партнери: Caritas Бискупске конференције Босне и Херцеговине, Општина Крешево, Caritas Србија и Црна Гора и Туристичка организација Љиг

Укупна вриједност пројекта је EUR 283,356.00

Циљ пројекта

Циљ пројекта је ревитализирати руралну економију - подршком професионалном развоју у руралном туризму Србије и Босне и Херцеговине и регионалној размјени.

Активности

Списак активности укључује: институционалну подршку руралном туризму омогућавањем руралним туристичким организацијама у Србији и Босни и Херцеговини да приступе стручним европским институцијама; развој руралних туристичких дестинација уз диверзификацију туристичке понуде, као што је обиљежавање пјешачких и бициклстичких стаза, предлагање нових итинерера у пограничној области, инсталирање зида за пењање и параглајдинг платформе, опремање игралишта и реновирање споменика руралне културе; изградњу капацитета циљних група кроз тренинге и радионице у управљању B&B објектима и еко туризму; промотивне и активности видљивости заједно са унапређењем два национална веб сајта о руралном туризму, израда визиторских брошура и карти за туристе, као и других релевантних материјала.

www.vranicarajac.wordpress.com/

Развој туризма у малим селима Централне Босне и Херцеговине и Србије има потенцијал за повећање прихода, запошљавање и повећање диверзификације руралне економије која је базирана на пољопривреди. Сарадњом са националним актерима и стварањем националних веб платформи, наша идеја је да осигурамо утицај који ће превазилазити стриктно одређена гранична подручја и помоћи дјевјема замљама да капитализирају своје руралне туристичке ресурсе.

www.vranicarajac.wordpress.com

Активности су углавном базиране на трансферу знања и изградњи професионалних и пословних веза, а промјењена методологија је углавном базирана на "приступу заједници" који укључује све главне актере у овом подручју да би се осигуравала одрживост свих резултата пројекта.

УВОЂЕЊЕ ОДРЖИВИХ МОДЕЛА ОМЛАДИНСКОГ ПРЕДУЗЕТНИШТВА КАО ПОДРШКА ЕКОНОМСКОМ РАЗВОЈУ У ЗАПАДНОЈ СРБИЈИ И ИСТОЧНОЈ БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ

Партнери на пројекту: Форум цивилне акције ФОРЦА Пожега, Србија и

Пријатељи Сребренице, Босна и Херцеговина
Трајање пројекта: децембар 2010–новембар 2011

Укупна вриједност пројекта је EUR 77,364.55

Циљ пројекта

Циљ пројекта је развити вјештине и способности младих које ће им помоћи да прихвате будуће изазове и превазиђу професионалне и личне изазове.

Активности

Директна циљна група пројекта је 250 студената из Пожеге, Ужица, Ариља, Братунца, Сребренице и Милића који су истраживали сљедеће теме: личну иницијативу, самоувјереност, креативност, тимски рад, поузданост, одговорност, част, одлучност, познавање механизама тржишта и процес доношења одлука. Студенти су кроз пројектне активности научили како да практично примјене своја знања након дипломирања. Пројекат је такође промовисао омладинско предузветништво кроз различите образовне активности и обезбеђење услуга пословног савјетовања, као и кроз стварање конкурентног пословног окружења у неразвијеним општинама у Златиборском округу и Сјевероисточној Босни и Херцеговини. Формиран је тим од 12 наставника из 6 општина, који су били задужени за 36 компанија – свако по три. Свака компанија је имала седам студената који су се понашали као запослени и који су такође организовали пословни сајам где су представили своје идеје.

Радили смо на стварању нових пријатељства, партнерства и међународних контаката, док смо планирали будуће шансе за запошљавање младих у региону. Министарство културе и образовања Републике Српске је подржало пројекат са идејом укључивања овог модела ученичког предузветништва у програме средњих школа. Ово је највеће постигнуће пројекта, које нисмо очекивали у вријеме припреме приједлога пројекта. Уз то, школе у Србији желе да развију предузветничке програме користећи активности пројекта као основу за школске програме.

ПОДРШКА ПРЕДУЗЕТНИЧКИМ АКТИВНОСТИМА МЛАДИХ

Партнери на пројекту: Пословни инкубатор техничких факултета Београд, Србија и Фондација за иновације и технологију (БИТ) Тузла, Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: децембар 2010–јули 2012

Партнери: Универзитет Тузла и Пословни инкубатор Ужице

Укупна вриједност пројекта је EUR 319,417.00

Циљ пројекта

Циљ пројекта је омогућити размјену искустава, изградити капацитете и омогућити младима да реализују своје пословне идеје, као и да се промовишу прекограницичне предузветничке иницијативе постојећих бизниса у пограничном подручју.

Активности

Циљна група су студенти завршних година и млади људи са формалним образовањем техничких студија без радног искуства и практичних знања. Ради подизања свијести о важности предузветништва и мотивисања младих за учешће у активностима пројекта, 255 младих је интервјујисано на обе стране границе, прикупљена је велика количина информација и одржане су мотивационе радионице. Преко 60 младих са обе стране границе је тренирано у предузветништву и стекли су знања која ће им помоћи да покрену властите бизнисе. Ове сесије су обухватале сљедеће теме: Увод у предузветништво, Технички аспекти нових бизниса, Финансирање властитог бизниса, Правни аспекти бизниса, Рачуноводство и финансије, Управљање малим предузећима, Маркетинг и промоција, Израда бизнис плана, Принципи управљања пројектом и Заштита интелектуалног права власништва.

РАЗВОЈ ТИПИЧНИХ ПРОИЗВОДА У СЈЕВЕРОИСТОЧНОЈ БОСНИ И ХЕРЦЕГОВИНИ И ЗЛАТИБОРСКОМ ОКРУГУ У СРБИЈИ

Надаље, обезбеђена је директна консултантска помоћ младима да даље развију своје идеје, припреме пословне планове и региструју своје бизнисе. Једномјесечна пракса је укључивала мониторинг од стране успешних бизнисмена, а током ње су млади имали прилику да контактирају и умрежавају се са потенцијалним прекограницним партерима. У другој фази, проектне активности су фокусиране на предузећа и истраживачке институције ради промоције прекограницне сарадње између бизниса у региону и омогућавања размјене искустава и добре праксе. У ову сврху је организована серија састанака предузећа са обе стране границе, као и између предузећа и истраживачких институција. Циљ пројекта је да, користећи успостављена партнерства, обезбиједи подршку младим предузетницима након пројекта, што је важно, имајући у виду незапосленост у региону и тешкоће са којима се суочавају млади приликом тражења посла.

Партнери на пројекту: Регионална Развојна Агенција

Златибор Ужице, Србија и

Удружење "Независни биро за развој" Грађац,
Босна и Херцеговина

Трајање пројекта: јули 2011 – фебруар 2013

Укупна вриједност пројекта је EUR 211,420.25

Циљ пројекта

Општи циљ пројекта је заштита традиционалне хране и заната у складу са ЕУ стандардима и њиховашира регионална видљивост. Пројекат тежи да обнови старе обичаје и традицију у цијелом пограничном подручју, повећајујући продају, обезбиједијући могућност приступа новим тржиштима и развијујући атрактивну туристичку понуду.

Активности

Пројекат укључује четири главне групе активности: мапирање и анализа традиционалних производа и кључних партнера који могу подржати развој типичних производа; подршка производиоцима традиционалних производа кроз тренинге, студијско путовање по Босни и Херцеговини, израду туристичких водича, израду акционих и маркетиншког плана; промотивне активности укључујући завршну конференцију и изложбу традиционалних производа. Тренинзи који наглашавају значај заштите географског поријекла и користи од маркетинга и промоције доприносе повећајујући капацитета производиоца и њихових удружења и дефинишујући заједничке циљеве и стратешке а.

NEZAVISNI BIRO ZA RAZVOJ
INDEPENDENT OFFICE FOR DEVELOPMENT
MODRIČA - GRAĐAC

REGIONALNA RAZVOJNA
AGENCIJA "ZLATIBOR"
UŽICE

правце за даљи развој одабраних производа. Током посјете Босни и Херцеговини, производиоци су упознати са примјерима добре праксе код традиционалних производиоца сира. Овај трансфер знања им је омогућио да валоризују и развију традиционалне производе, као и да иницирају процедуре заштите у складу са ЕУ стандардима. Тридесет најбољих производиоца ће изложити своју традиционалну храну и производе на завршном догађају пројекта. Побољшана сарадња и капацитети производиоца и удружења традиционалних производа стварају повољне услове за дугорочан развој. Постоји значајан интерес и потражња на локалним и регионалним тржиштима и купци су спремни да плате вишу цијену за ове производе. Традиционална храна и занатски производи су производи прве класе: спацифични, друкчији су и сматрају се гаранцијом високог квалитета, оригиналности и традиције. Њихова заштита је кључна, зато што су важан културни и регионални ресурс. Пројектне активности ће унаприједити продуктивност и потенцијале туристичког развоја, допринојући заштити околине, обезбиједити шансе за даљи рурални развој и побољшање животног стандарда циљне популације.

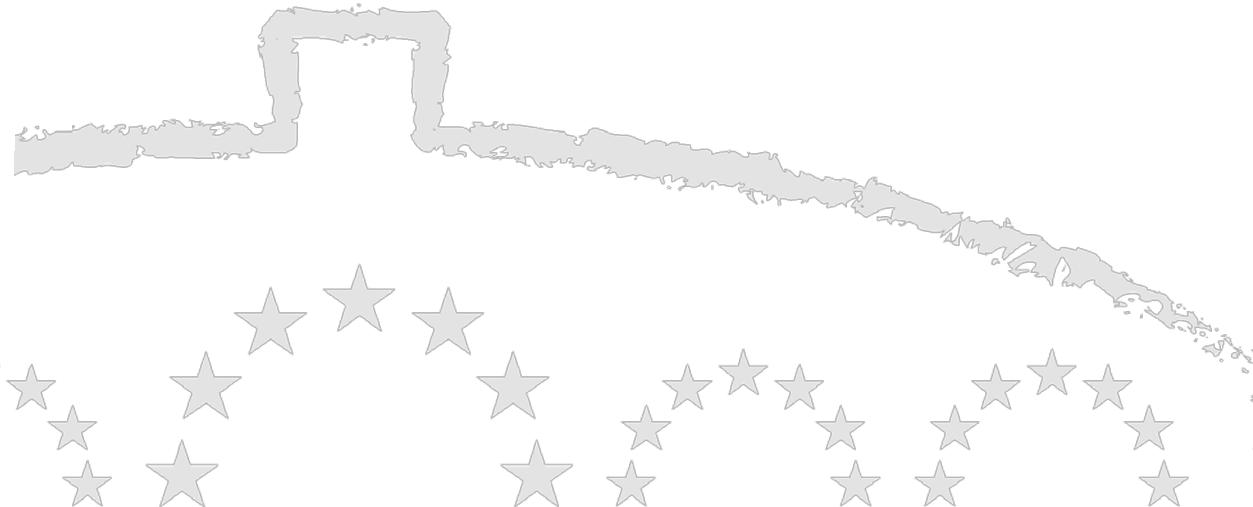

Cross-border Programme
Serbia - Bosnia and Herzegovina

“Ова публикација је сачињена уз помоћ
Европске уније.

Садржај ове апликације је искључива
одговорност
Дирекције за Европске интеграције Босне и
Херцеговине”

Заједничке идеје за бољу будућност

Joint Technical Secretariat
Nemanjina 52, 31000 Užice
Tel/fax: +38131512394
E-mail: office@srb-bih.org

Antenna Tuzla
Turalibegova bb, TC Pasaž, 75000 Tuzla
Tel: +38735257365
E-mail: danijela.konjic@srb-bih.org

This project is
co-funded
by the EU

www.srb-bih.org
www.evropa.gov.rs
www.dei.gov.ba

